

PARTI NAGY LAJOS

Zug Zettel Zug

(hosszúvers-töredékek)

*a Zugerberg egy nagy szivacs,
2020 járványtavaszán zöld lombok között
valaki kürtön játszik, jaaa neeee,
naponta kétszer nézem a számokat, hogy elfelejtsem őket,
hány halottnál kezdődik a felfoghatatlanság?
maszkok vijjognak a tavon vasárnap délelőtt,
hamarébb hatnak-e piluláink, s minél hamarébb?
a csapás végeredményben megszokott, ám amikor lesújt,
nehezen hisszük el, mondhatni sehogy,
de a csapást ez nem zavarja, szakszerű, napsütötte,
teszi a dolgát a csapás, megfésüli hajunkat,
térdzoknis kisgyerekét, elrakja koporsójába a fésűt,
elrak párezer, pár százezer
(...)*

*űrmacskák Sibeliust énekelnek,
a rézkarc égen körtefák, paplanernyők,
megszólal olykor a próbasziréna,
a Maria Opferung kolostor világi szárnyában
a fémlépcsőház meg-megpendül, fél évem poralak,
leszáll, s ha összeáll, időnként megmutatja majd, mivé.
innen is lassan elmegyek, jaaa neeee, jaaa neeee,
Joseph Beuys száraz, rezzenetlen iróniája,
több mint 50 éves filmagnófelvétele lebeg
a bezárt Kunsthaus fölött, itt állít ki hajdan
Martin Kippenberger némely nyírfatörzseket tablettákkal,
s főleg a lefordíthatatlan szójátékkal:
Ich gehe in den Birkenwald
denn meine Pillen wirken bald,
(...)*

Renzo Piano rieheni fényakváriumában,
Beyeler-gyűjtemény, sodródok anno, hal a halak közt,
próbálok megvetni a lábom az örvénylő tömegben,
a mérges és kíváncsi mobilerdő alatt, próbálok
megállni a Benzinkút (Gas) előtt szemtől szemben,
zajos, elszánt tülekvés a hopperi magányért,
ő, precoronális idők
(...)

kortyonként írom meg, ha megírom, kolostorszárny,
a tetőszékben harang lóbál, egy lassú szoftver
nyikorgó felemáskorlátja alatt lakom,
gerendák elgondolkodó szeméremréseiben esteledik,
futnak föl a gipszkarton falban az úristenig,
a hold szabadságtejdropsz
(...)

az áprilisvég habzik, mint csernobilkor,
virág- és paplanernyő, jajajaa, neeee, a lélek
röppen és suhan, mielőtt nyelvé lesz,
mielőtt sarkos és nehézkes,
olykor ügyes nyiladékokkal a fényhez,
Zunge-ból Sprache, heilige Bimbam,
kolompol a hegyoldal, a tetőablak képernyőjén
négyszögű klorofilmmé, pixelkirakattá robban,
unter allen Gipfeln is Kuh,
Kolin-lakás, második három hónapom
(...)

az első három még a Zurlauben-lakásban,
fehér hajóhíd, kormányállás, dolgozóveranda az éjszakában,
mire elalszom, visszafehéredik a sötét,
led-rajzás, laptop, telefontöltő, hosszabbító, printer,
bár az ember mindig ugyanazt a hosszúverset írja,
hosszúprózát, végül mégis készületlenül
találja az, ami, jaaa neeee, jaaa neeee,
a locus minden fikciómba beszivárog,
nézés munka, létezés mesterség,
a művészet végtére szárazpingvin
(...)

ha esik, ha fúj, ha bármilyen szilárd burkolású
vízszintes felületet lát, szakszerűen lelevélteleníti,
s újra előlről, avarosodásserkentő, Sisypfos
be nem vallaná, de legfőbb szenvedélyére talál,
merev derék, nagy sárga cső, csípőből félkörök,
sose fogy el, szép makacs hiábavalóság,
jaaa neeee, jaaa neeee, minden levél, szín és fonák
személyes ismerős, Komödie des Daseins,
egy kép végül mindig megrendezett

(...)

az asztalom melletti ablakból látom a kolostor
tenyéryni apácatemetőjét, pár tucat tárgyilagos
fémkereszt, mintha konzol lenne,
mennymboltig felfutó, szerény növények konzola,
a két hónapja eltemetett Anna nővér sírján,
ha netán elaludna, Uschi újragyújtja a gyertyát,
hét vad karanténon át megjárja Borneót,
dzsungeltúra, ha feljön valamiért, odavágtat
az ablakhoz, ég-e, én is figyelem
az üvegekupolát, ég, a magyar nyelvben
a brennen és a Himmel ugyanaz a két hang

(...)

kalapos nyulak, bizonyos szögből tehenek
masíroznak a víz fölött,
télien a befagyott tavon kattog a körmük,
nehézkés, nagyszabású futásuk, mint kerekeiken a gőzhajóké,
gefrorene Tränen, na já, na né,
hagyom a képzeletemet emlékezni,
a zugi por nem méla, könnyű, szőke,
hanem alapos, nehéz, aprószemű,
gyerekkorom mágnesjátékain
két celofán közt az engedelmes reszelék,
elhúztam visszáján a vasceruzát, színén vonult
sárkány, ló, porköpeny, foszlány-alakzatok

(...)

még zúg a viharfelhő, a Kurhaus Felsenegg
épületében, manapság iskola, 1877 meleg nyarán
megszállott maga Nietzsche,
de már a tófény villog a platánfák megereszkedett,
súlyos bőrén, megcsillan a pestiscsőrökön,
a roppant ünnepélyes füstölő-elefántok körmén,
valamelyik ingem zsebében találok egy összemosott,
rojtosra és keményre száradt papírszobrot,
mint egy egyujjas, munkanélküli harangozó,
buszjegy lehetett valaha, kitűzöm magam elé,
noch rauscht, csöndes, súlyos, jaaa neeee

(...)

ahol a Loten-patak a Zugerseebe ömlik,
kora reggel az orrom előtt kel ki a tóból
két hideg főttcsülök, égőrózsaszín felszereléssel,
hosszan billegnek a walchwili járdán
a parkoló felé, sisakjuk felcsapva,
uszony a hónuk alatt, cseverésznek,
egy nő, egy férfi, Rosemarie és Rosmar,
a fantázia az emlékezet vasárnapja

(...).

szürke és narancs között mélézik az ég,
hallom, a fák mögött egy sérült kisgyerek
végtelen komolysággal meghódítja a mászókat,
küzdelemzene, indulatzene, örömuzene, fájdalomzene,
felcsap és elhalkul, hósköltemény,
mint a macskáké, kakasoké vagy a szerelmeseké,
mindennap újra megszokom, jaaa neeee,
ismeretlen, de rendezett nyelvűvé válik, tiszta költészet,
egy kicsi ember hevesen kommunikál,
átjárja, megfacsarja

(...)

Roman Signer lelátókabinját gyakran látogatom,
egy ajtó a tóparton, betonlépcsőház, hat-hét fok
vezet le a vastag üvegfalig, mögötte a tó vize,
két méterrel a felszín alatt, nézem hosszan,
akár egy vízparti kamera felvétele, jelentés a vízről,
egy köbméter látvány a négymilliárdból,
sárgászöld algaderengés, mindennapi kilátásaink,
a Duna Zugnál, mormogom, valahol
Regensburg és Mohács közt, csak épp a háttér más,
az egész súlyos mennyei nyaklánc, milka-fogsor
(...)

minden mindenben megtapad, már a gyanú is tapadás,
nem érintkezni senkivel, kezek folyton a csap alatt,
egy miatyánknyi kézmosás, avagy két hepibörszdej,
de a csuklót s az ujjak közét is beleértve, sőt hegyét,
a hüvelykujjat körbe-körbe, így kezdődnek a húszas évek,
social distancing, mint üveggolyó

(...)

a St. Verena Kápolna felé a Zugerbergen
felrobbant a hegyoldal, fényesen, jajgatnivalóan,
a fák most dobálták le virágtablettáikat,
leszaggattak köpenyt, melltartót, anyjuk kínját, maszkparódiát,
letépték, mint ápolónők ezt az egész lepkeszarkofágot,
pilleprüszkölést, az isten kibaszott talmi védőfelszerelését,
egy nővér legyen esznel, legyen eszelős,
volt benne valami fojtogatóan egészséges,
kilóghatatlan kétségbeesés, cseresznyefáké,
itt minden fa cseresznye kissé, vetkezéstől magkiköpdösésig,
semmi se lesz többé úgy, mint,
mert ezt ép zölddel úgysem lehet kibírni,
persze valahogy másként azért alakul,
andrà tutto beneeee, jaaa neeee,
ecce home office